

En lys levende tredukke

TEATER

«Pinocchio»

Av: Klaus Hagerup, fritt etter Carlo Collodi
Regi: Mira Zuckermann
Scenografi og kostymer: John-Kristian Alsaker
Videodesign: Torbjørn Ljunggren
 Teater Manu

anmeldelse

Teater Manus «Pinocchio» er en kunstnerisk fulltref-fer: Dramatisering, regi, skuespillere, scenografi, videodesign – alt overbeviser.

I Sverige har Tyst Teater har vært en del av Riksteatern siden 1977, og spiller «på teckenspråk för döva och hörande». Først i 1999 ble Det norske tegnspråketeatret etablert, i 2002 som fast institusjon, Teater Manu. Det holder til på Grünerløkka i Oslo, men sender alle sine produksjoner ut på turné. Skuespillerne spiller naturligvis på tegnspråk, men teatret bruker også vanlige skuespillere til å tolke replikkene. Uansett hørsel og språk kan dermed alle oppleve teatrets tilbud, men til tross for en rekke oppsetninger av høy kvalitet er Teater Manu skuffende lite kjent, iallfall i Oslo.

Torsdag hadde teatret premiere på en glimrende «Pinocchio»-oppsetning som beviser at tegnspråketeatret nettopp kan utviske grensene mellom døve og hørende. I 2001 laget Klaus Hagerup en meget vellykket musikalversjon av «Pinocchio» for Det Norske Teatret. For Teater Manu har han skrevet en ny dramatisering, som i hovedsak følger gangen i den forrige. Men selv om Hagerup umerkelig effektivt moderniserer Collodis moralske fabel, forstår og respekterer han sitt litt-rære utgangspunkt, og yter full rettferdighet til den fantastiske dimensjonen i tredukken Pinocchios mange eventyr.

I programmet skriver regissør Mira Zuckermann, sjefen for Teater Manu, at hun stadig «oppdager nye sider ved Pinocchio», og nevner spesielt hans barnslige «renhet og uskyld». Dette perspektivet er også tydelig i Hagerups dramatisering, og dermed blir ikke lenger tredukkens stadige fall for nye fristelser uttrykk for at han er en svak karakter uten moralsk ryggrad. De skyldes heller den naive nysgjerrigheten og den voldsomme livslivs-

IMPONERENDE: Teater Manus «Pinocchio» må bare oppleves, ifølge vår anmelder.

FOTO: TEATER MANU/LINDA CARTRIDGE

ten som man en gang mente kjennetegner barnet før det har lært å forholde seg bevisst til andre mennesker, og å skille mellom rett og galt. Denne oppfatningen av tredukkens karakter gjør fortellingen om «Pinocchio» til en troverdig og spennende «dannelsesreise».

I de lange minuttene mens salongen fylles, er fire av skuespillerne allerede på plass: Stivfrosne som statuer fortrekker de ikke en mine før lyset slukkes, og teater-scenen som ved magi vekkes til liv: Gepetto finpusser treskallen til dukken han nettopp har laget, han prøver ut hendene og føttene på den, og alt beveger seg helt riktig og mekanisk.

«'Pinocchio' er en troverdig og spennende dannelsesreise»

Så skjer det: Uventet og brått. Tredukken spretter lyslevende opp, den blide og lystige

skøyeren napper parykken av Gepettos hode, og plasserer den triumferende på sin blanke skalle før han begir seg ut i en farlig og fristende verden der han etter tur møter konstabelen og Gresshoppen, dukketeaterdirektøren, Katten og Reven, Kusken, Eselet, kompisen Lucignolo, en trommeslager, en lanternefisk og mange flere.

I løpet av halvannen time dukker de sju skuespillerne Karl-Fredrik Robertsen, Remi Roos, Kevin E.

Edvardsen, Else Linda Olsen, Daniela Roos, Asbjørn Midtskogen og Agatha Wisny opp i stadig nye fargesprakende forkledninger, mens de tilsynelatende lekende lett gir realistisk liv til en rekke totalt ulike skikkelser. En imponerende og halsbrekkende innsats.

Den største opplevelsen er likevel Ipek D. Mæhlum som Pinocchio: Et gjennomført elegant og grasiøst kroppsspråk som likevel aldri levner tvil om at dette er en tredukke, og en mimikk så uttrykksfull at den røper alle dukkens skiftende sinnsstemninger. En sjelden skuespillerprestasjon. Tegnspråkspillet blir i det hele tatt en integrert del av tolkningen, og fungerer som en naturlig utvidelse av commedia dell'arte-tradisjonen. Oppsetningen berikes ytterligere ved at stemmeskuespiller Kjersti Fjeldstad tolker alle rollene med en innlevelse, en presisjon og uttrykksrikdom som det nesten er uvirkelig at ett menneske alene kan prestere.

Som kronen på verket: John-Kristian Alsakers fantasieggende og fargesprakende kostymer og scenografi, og Torbjørn Ljunggrens videodesign. De burde skildres i detalj. Plassen tillater det ikke, og en beskrivelse vil uansett ikke kunne yte dem rettferdighet. De må rett og slett oppleves.

IdaLou Larsen
 idalou@bluezone.no